

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ต้องการค้นหาปัจจัยส่วนบุคคล ครว้เรือนและความเชื่อด้านสุขภาพที่สัมพันธ์กับการกำจัดลูกน้ำยุงลายในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของประชาชน จังหวัดขอนแก่น โดยการสัมภาษณ์ประชาชนตัวแทนครว้เรือน 210 คน นำเสนอผลการศึกษาด้วยการบรรยายประกอบตาราง เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล
2. ปัจจัยครว้เรือน
3. ความเชื่อด้านสุขภาพ
4. การกำจัดลูกน้ำยุงลาย
5. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย

ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 51.4 และเพศชายร้อยละ 48.6 มีอายุต่ำสุด 20 ปี อายุมากที่สุด 76 ปี อายุเฉลี่ย 50.02 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ 11.55 ปี อายุมากที่สุดอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี ร้อยละ 31.4 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 50 – 59 ปี ร้อยละ 28.1 และประชาชนส่วนใหญ่มีศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 75.2 รองลงมา มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และสูงกว่า ร้อยละ 24.8 บทบาทในครว้เรือนหรือชุมชนส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 51.9 รองลงมา เป็นแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ร้อยละ 28.6 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	210	100.0
เพศ		
ชาย	102	48.6
หญิง	108	51.4
อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	38	18.1
40 – 49 ปี	66	31.4
50 – 59 ปี	59	28.1
60 ปีขึ้นไป	47	22.4
อายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 76 ปี อายุเฉลี่ย 50.02 ปี		
การศึกษา		
ประถมศึกษา	158	75.2
มัธยมศึกษาและสูงกว่า	52	24.8
บทบาทในครัวเรือนหรือชุมชน		
แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว	60	28.6
ผู้นำชุมชน/ สท/ ส.อบต	41	19.5
หัวหน้าครอบครัว	109	51.9

ปัจจัยครัวเรือน

ลักษณะครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว ร้อยละ 61.4 รองลงมาเป็นครอบครัวขยาย ร้อยละ 38.6 การประกอบอาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 71.4 รองลงมาเป็นอาชีพรับราชการ รับจ้างและค้าขาย ร้อยละ 28.6 ลักษณะบ้านเรือนเป็นบ้านเดี่ยว ร้อยละ 39.0 รองลงมาเป็นบ้านติดกันเป็นแนว ร้อยละ 24.3 บริเวณที่ตั้งบ้านเรือนส่วนใหญ่เป็นรอบบ้านโล่งโปร่ง ร้อยละ 66.7 รองลงมาอยู่ใกล้ป่าละเมาะ ใกล้ป่าไม้และใกล้แหล่งน้ำ ร้อยละ 33.3 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามปัจจัยครัวเรือน

ปัจจัยครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของครัวเรือน		
ครอบครัวเดี่ยว	129	61.4
ครอบครัวขยาย	81	38.6
อาชีพของครัวเรือน		
รับราชการ รับจ้างและค้าขาย	60	28.6
เกษตรกรกรรม	150	71.4
ลักษณะบ้านเรือน		
บ้านเดี่ยว	82	39.0
บ้านเป็นกลุ่ม	35	16.7
บ้านติดกันเป็นแนว	51	24.3
บ้านติดกันไม่เป็นระเบียบ	42	20.0
บริเวณที่ตั้งบ้านเรือน		
รอบบ้านโล่งโปร่ง	140	66.7
ใกล้ป่าละเมาะ ใกล้ป่าไม้ ใกล้แหล่งน้ำ	70	33.3

ความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

จากการศึกษา พบว่า ประชาชนรับรู้ความรุนแรงมากที่สุด คือ ถ้าป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกทำให้เสียชีวิต ร้อยละ 93.9 เด็กป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกดูแลรักษายาก ร้อยละ 91.0 การป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกทำให้ทุกข์ทรมานมาก ร้อยละ 90.9 และประชาชนรับรู้ความรุนแรงน้อยที่สุด คือ โรคไข้เลือดออกเป็นโรคที่มีอาการรุนแรง แต่สามารถรักษาให้หายเองได้ รองลงมาคือ ผู้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกรักษาได้ทุกราย ร้อยละ 16.7 และ 8.6 ประชาชนรับรู้โอกาสเสี่ยงสูงที่สุดคือในฤดูฝนต้องป้องกันการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 98.1 รองลงมาคือถ้าปล่อยให้มีน้ำขังตามภาชนะต่าง ๆ ในบริเวณบ้าน เสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกและถ้าไม่ช่วยกันกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย สมาชิกในชุมชนมีโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกเท่ากัน ร้อยละ 96.2 และประชาชนรับรู้โอกาสเสี่ยงน้อยที่สุด คือ ปีที่แล้วป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกแล้วปีนี้จะไม่ป่วยอีก ถ้าอยู่ใกล้ผู้ป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก มีโอกาสป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 14.8 และ 2.9 ตามลำดับ การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย

มากที่สุด คือ การทำความสะอาดโอ่งน้ำ ตุ่มน้ำ ห้องน้ำห้องส้วม ทุกสัปดาห์ป้องกันโรค
ไข้เลือดออกได้ ร้อยละ 96.2 รองลงมา คือการสำรวจลูกน้ำยุงลายในครัวเรือนช่วยป้องกันการ
ระบาดของโรคไข้เลือดออก ร้อยละ 85.3 การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย
น้อยที่สุด คือการไม่สามารถขัดและทำความสะอาดผิวด้านในโอ่งน้ำและภาชนะเก็บน้ำได้ทุก 7 วัน
การไม่รู้จักลูกน้ำยุงลายทำให้เป็นปัญหาในการค้นหาลูกน้ำยุงลาย ร้อยละ 13.8 และ 11.9 ตามลำดับ
ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความเชื่อด้านสุขภาพในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนจำแนกตาม
รายด้านและรายข้อคิดเป็นจำนวนและร้อยละของประชาชน

การรับรู้	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก										
1. ถ้าป่วยอาจเสียชีวิตได้	132	62.9	65	31.0	5	2.4	4	1.9	4	1.9
2. ถ้าป่วยอาจพิการทางสมองได้	55	26.2	98	46.7	46	21.9	9	4.3	2	1.0
3. มีอาการรุนแรง แต่รักษาหายได้	35	16.7	19	9.0	20	9.5	90	42.9	45	21.4
4. ถ้าป่วยจะทุกข์ทรมานมาก	83	39.5	108	51.4	9	4.3	7	3.3	3	1.4
5. ถ้าเด็กป่วยจะดูแลรักษายาก	77	36.7	114	54.3	8	3.8	8	3.8	3	1.4
6. ถ้าป่วยรักษาได้ทุกราย	18	8.6	34	16.2	51	24.3	84	40.0	23	11.0
โอกาสเสี่ยง										
1. ในฤดูฝนต้องป้องกันการเจ็บป่วยมากขึ้น	134	63.8	72	34.3	3	1.4	1	0.5	0	0.0
2. ถ้าอยู่ใกล้ผู้ป่วยมีโอกาสป่วยมากขึ้น	56	26.7	69	32.9	25	11.9	54	25.7	6	2.9
3. หากถูกยุงกัดมีโอกาสป่วยเพิ่มขึ้น	65	31.0	114	54.3	27	12.9	4	1.9	0	0.0
4. ถ้าในชุมชนมีผู้ป่วย ต้องป้องกันการถูก ยุงลายกัด	99	47.1	98	46.7	2	1.0	10	4.8	1	0.5
5. มีโอกาสป่วยเป็นโรคได้ทุกฤดูกาล	70	33.3	53	25.2	47	22.4	32	15.2	8	3.8
6. ถ้ามีน้ำขังตามภาชนะเสี่ยงต่อการป่วย	104	49.5	98	46.7	6	2.9	1	0.5	1	0.5
7. ถ้าบ้านอยู่ใกล้แหล่งน้ำขังมีโอกาสป่วย เป็นโรคไข้เลือดออก	78	37.1	98	46.7	25	11.9	8	3.8	1	0.5
8. ปีที่แล้วป่วย ปีนี้จะไม่ป่วยอีก	31	14.8	17	8.1	46	21.9	80	38.1	36	17.1
9. ถ้าไม่กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ คนใน ชุมชนเสี่ยงต่อการป่วย	143	68.1	59	28.1	6	2.9	1	0.5	1	0.5

ตารางที่ 4 (ต่อ)

การรับรู้	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
ประโยชน์และอุปสรรค										
1.การสำรวจลูกน้ำยุงลาย ช่วยป้องกัน การระบาดของโรค	106	50.5	78	34.8	20	9.5	8	3.8	3	1.4
2.การทำความสะอาดโอ่งน้ำ คู่ม่าน้ำ ห้องน้ำห้องส้วม ทุกสัปดาห์ป้องกัน โรคได้	112	53.3	90	42.9	4	1.9	3	1.4	1	0.5
3.การกำจัดลูกน้ำยุงลายทุก 7 วัน ทำให้ เป็นปัญหา	20	9.5	22	10.5	22	10.5	96	45.7	50	23.8
4.หลังใช้น้ำ การปิดฝาท่อทำได้ยาก	16	7.7	21	10.0	8	3.8	112	53.3	53	25.2
5.การใส่ทรายกำจัดลูกน้ำในภาชนะ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	10	4.8	27	12.9	58	27.6	67	31.9	48	22.9
6.การไม่รู้จักลูกน้ำยุงลายเป็นปัญหาใน การค้นหา	25	11.9	60	28.6	32	15.2	65	31.0	28	13.3
7.มีค่าใช้จ่ายมากในการกำจัดแหล่ง เพาะพันธุ์ยุงลาย	10	4.8	15	7.1	9	4.3	84	40.0	92	43.8
8.การใส่ปลาในลูกน้ำในภาชนะเก็บน้ำ ทำให้มีกลิ่นคาวสกปรก	20	9.5	16	7.6	27	12.9	91	43.3	56	26.7
9.ไม่สามารถวัดและทำความสะอาดผิว ด้านในโอ่งน้ำและภาชนะเก็บน้ำได้ทุก 7 วัน	29	13.8	69	32.9	34	16.2	49	23.3	29	13.8
10.ช่วงฤดูฝน ฝนจะตกเป็นประจำ จึง ไม่ต้องกำจัดภาชนะที่มีน้ำขัง	23	11.0	19	9.0	21	10.0	73	34.8	74	35.2

ระดับความเชื่อด้านสุขภาพ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนมีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 57.6 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 27.1 และระดับดี ร้อยละ 15.2 ระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 43.8 รองลงมาเป็นระดับดี ร้อยละ 35.7 และระดับปานกลาง ร้อยละ 20.5 ระดับการรับรู้ประโยชน์และ

อุปสรรคในการกำจัดลูกน้ำยุงลายในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย อยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 90.5 รองลงมาเป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 5.7 และระดับดีร้อยละ 3.8 และระดับความเชื่อด้านสุขภาพในการป้องกันโรคไข้เลือดออกและการกำจัดลูกน้ำยุงลายโดยรวม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ มีระดับความเชื่อด้านสุขภาพ ในระดับน้อย ร้อยละ 80.0 รองลงมา คือระดับปานกลาง ร้อยละ 13.3 และระดับดี ร้อยละ 6.7 โดยมีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 50 คะแนน คะแนนสูงสุด 123 คะแนน คะแนนเฉลี่ย 86.87 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 11.29 คะแนน ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับความเชื่อด้านสุขภาพ

ความเชื่อด้านสุขภาพ	ดี		ปานกลาง		น้อย	
	n	%	n	%	n	%
1.การรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออก	32	15.2	57	27.1	121	57.6
2.การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคไข้เลือดออก	75	37.5	43	20.5	92	43.8
3.การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการป้องกันโรคไข้เลือดออก	8	3.8	12	5.7	190	90.5
4.ความเชื่อด้านสุขภาพรวม	14	6.7	28	13.3	168	80.0

หมายเหตุ ได้คะแนนต่ำสุด 50 คะแนน ได้คะแนนสูงสุด 123 คะแนน
เฉลี่ย 86.87 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.29

การกำจัดลูกน้ำยุงลาย

1. การมีภาชนะกักขังน้ำในบริเวณบ้าน จากการศึกษพบว่า มีโอ่งแดง ร้อยละ 97.1 ไม่มีร้อยละ 2.9 มีโอ่งมังกร ร้อยละ 96.2 ไม่มีร้อยละ 3.8 มีโอ่งน้ำกินหรือคุ่มน้ำกินร้อยละ 95.2 ไม่มีร้อยละ 4.8 มีอ่างน้ำในห้องน้ำห้องส้วม ร้อยละ 97.1 ไม่มีร้อยละ 2.9 มีจานรองขาตู้กับข้าว ร้อยละ 47.6 ไม่มีร้อยละ 52.4 มีไห ร้อยละ 35.7 ไม่มีร้อยละ 54.3 มีแจกันดอกไม้ 31.9 ไม่มีร้อยละ 68.1 มีแจกันปลูกพุดต่าง ร้อยละ 25.2 ไม่มีร้อยละ 74.8 มีเศษกระป๋อง ร้อยละ 77.1 ไม่มีร้อยละ 22.9 มีเศษกะโหลกกะลา ร้อยละ 83.8 ไม่มีร้อยละ 16.2 มียางรถยนต์ ร้อยละ 66.7 ไม่มีร้อยละ 33.3 มีแหล่งน้ำจางบนผิวดิน ร้อยละ 33.8 ไม่มีร้อยละ 66.2 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของภาชนะใต้น้ำและที่มีน้ำขังในบริเวณบ้าน

ภาชนะใต้น้ำและที่มีน้ำขัง	มี		ไม่มี	
	n	%	n	%
1.โอ่งแดง	204	97.1	6	2.9
2.โอ่งมังกร	202	96.2	8	3.8
3.โอ่งน้ำกิน/ตุ่มน้ำกิน	200	95.2	10	4.8
4.อ่างในห้องน้ำห้องส้วม	204	97.1	6	2.9
5.จานรองขาตู้	100	47.6	110	52.4
6.ไห	75	35.7	135	64.3
7.แจกันดอกไม้	67	31.9	143	68.1
8.แจกันปลูกต่าง	53	25.2	157	74.8
9.เศษกระเบื้อง	162	77.1	48	22.9
10.เศษกะโหลกกะลา	176	83.8	34	16.2
11.ยางรถยนต์/ยางรถจักรยานยนต์	140	66.7	70	33.3
12.แหล่งน้ำขังบนผิวดิน	71	33.8	139	66.2

2. วิธีการกำจัดลูกน้ำยุงลาย จากการศึกษาพบว่า การกำจัดลูกน้ำและการกำจัดแหล่ง

เพาะพันธุ์ยุงลาย ในครัวเรือนมีครอบครัวที่ทำการขจัดล้างเสียนถ่ายทุก 7 วัน ร้อยละ 76.2 ไม่ทำ ร้อยละ 23.8 มีการปิดฝา ปิดด้วยผ้าหรือมุ้งเขียว ร้อยละ 97.6 ไม่ทำร้อยละ 2.4 มีการปล่อยปลาในลูกน้ำ ร้อยละ 57.1 ไม่ทำร้อยละ 42.9 มีการใส่ทรายกำจัดลูกน้ำร้อยละ 89.5 ไม่ทำร้อยละ 10.5 มีการเผา ถม กลบ ฝังทำลาย ร้อยละ 84.8 ไม่ทำร้อยละ 15.2 มีการเก็บภาชนะไว้ในที่ร่ม ร้อยละ 48.1 ไม่ทำ ร้อยละ 51.9 มีการหยอดเกลือและน้ำส้มสายชู ร้อยละ 15.7 และ 10.5 ตามลำดับ ไม่ทำร้อยละ 84.3 และ 89.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของการกำจัดลูกน้ำและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

การกำจัดลูกน้ำยุงลาย	ทำ		ไม่ทำ	
	n	%	n	%
1. จัดล้าง เปลี่ยนถ่ายทุก 7 วัน	160	76.2	50	23.8
2. ปิดฝา ปิดด้วยผ้าหรือมุ้งเขียว	205	97.6	5	2.4
3. ปล่อยปลากินลูกน้ำ	120	57.1	90	42.9
4. ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ	188	89.5	22	10.5
5. หยอดเกลือ	33	15.7	177	84.3
6. ใส่น้ำส้มสายชู	22	10.5	188	89.5
7. เพล ถม กลบ ฟัง ทำลาย	178	84.8	32	15.2
8. เก็บไว้ในที่ร่ม	101	48.1	109	51.9

3. ระดับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย การศึกษาครั้งนี้ ศึกษาการกำจัดลูกน้ำยุงลายและการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ ในครัวเรือนเพียง 8 ด้าน ดังนี้ การจัดล้างเปลี่ยนถ่ายทุก 7 วัน การปิดฝา ปิดด้วยผ้าหรือมุ้งเขียว การปล่อยปลากินลูกน้ำ การใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ การหยอดเกลือ การใส่น้ำส้มสายชู การเพล ถม กลบ ฟังทำลาย การเก็บภาชนะไว้ในที่ร่ม จากนั้นนำมาหาค่าเฉลี่ยช่วงคะแนนและจัดระดับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย พบว่าทำมากหรือทำบ่อย (ช่วงคะแนน 24 ขึ้นไป) ร้อยละ 19.0 ทำปานกลาง (ช่วงคะแนน 12-23) ร้อยละ 65.7 และทำน้อยหรือทำนานๆครั้ง (ช่วงคะแนนน้อยกว่า 12) ร้อยละ 15.2 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละ ของประชาชนจำแนกตามระดับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย

ระดับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย	ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
มาก	24 ขึ้นไป	40	19.0
ปานกลาง	12 - 23	138	65.7
น้อย	น้อยกว่า 12	32	15.2
รวม		210	100.0

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการกำจัดลูกน้ำยุงลาย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล จากการศึกษาพบว่า เพศ อายุ การศึกษา บทบาทในครัวเรือนหรือชุมชนกับการกำจัดลูกน้ำยุงลายในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ไม่มีความสัมพันธ์ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของการกำจัดลูกน้ำยุงลายจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	มาก		ปานกลาง		น้อย		ผลทดสอบ	
	n	%	n	%	n	%	χ^2	p
1.เพศ							2.97	0.23
ชาย	19	18.6	63	61.8	20	19.6		
หญิง	21	19.4	75	69.4	12	11.1		
2.อายุ								
ต่ำกว่า 40 ปี	6	15.8	26	68.4	4	15.8	5.03	0.54
40 – 49 ปี	18	27.3	37	56.1	11	16.7		
50-59 ปี	9	15.3	42	71.2	8	13.6		
60 ปีขึ้นไป	7	14.9	33	70.2	7	14.9		
3.การศึกษา							1.16	0.57
ประถมศึกษา	28	17.7	107	67.7	23	14.6		
มัธยมศึกษาและสูงกว่า	12	23.1	31	59.6	9	17.3		
4.บทบาทในครัวเรือนหรือชุมชน							7.52	0.11
แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว	6	10.0	45	75.0	9	15.0		
ผู้นำชุมชน/ สท./ ส.อบต	10	24.4	28	68.3	3	7.3		
หัวหน้าครอบครัว	24	22.0	65	59.6	20	18.3		

2. ปัจจัยครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า ลักษณะของครอบครัว อาชีพ ลักษณะที่ตั้งบ้านเรือน กับการกำจัดลูกน้ำยุงลายมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.03, 0.01 และ 0.001 ตามลำดับ โดยครอบครัวเดียวมีการกำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าครอบครัวขยาย อาชีพเกษตรกรมีการกำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าอาชีพรับราชการ รับจ้างและค้าขาย บ้านเดียวมีการ

กำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าบ้านลักษณะอื่น ส่วนบริเวณที่ตั้งบ้านเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการกำจัดลูกน้ำยุงลายในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของการกำจัดลูกน้ำยุงลายจำแนกตามปัจจัยครัวเรือน

ปัจจัยครัวเรือน	มาก		ปานกลาง		น้อย		ผลทดสอบ	
	n	%	n	%	n	%	χ^2	p
1.ลักษณะของครัวเรือน							6.91	0.03
ครอบครัวยุคเดียว	29	22.5	76	58.9	24	18.6		
ครอบครัวยุคหลาย	11	13.6	62	76.5	8	9.9		
2.อาชีพของครัวเรือน							9.23	0.01
รับราชการ รับจ้างและค้าขาย	19	31.7	35	58.3	6	10.0		
เกษตรกรรม	21	14.0	103	68.7	26	17.3		
3.ลักษณะบ้านเรือน							46.71	0.000
บ้านเดี่ยว	29	35.4	34	41.5	19	23.2		
บ้านเป็นกลุ่ม	6	17.1	21	60.0	8	22.9		
บ้านติดกันเป็นแนว	3	5.9	45	88.2	3	5.9		
บ้านติดกันไม่เป็นระเบียบ	2	4.8	38	90.5	2	4.8		
4.บริเวณที่ตั้งบ้านเรือน							1.83	0.40
รอบบ้านโล่งโปร่ง	30	21.4	88	62.9	22	15.7		
ใกล้ป่าละเมาะ ใกล้ป่าไม้ ใกล้แหล่งน้ำ	10	14.3	50	71.4	10	14.3		

3. ความเชื่อด้านสุขภาพ จากการศึกษาพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรค

ไข้เลือดออก การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคในการกำจัดลูกน้ำยุงลาย การรับรู้ความเชื่อสุขภาพโดยรวม กับการกำจัดลูกน้ำยุงลายมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.02 เท่ากัน โดยการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคไข้เลือดออกได้มีการกำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าการรับรู้โอกาสเสี่ยงปานกลางและน้อย การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคได้มีการกำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าการรับรู้ประโยชน์และอุปสรรคปานกลางและน้อย การรับรู้ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมได้มีการกำจัดลูกน้ำยุงลายมากกว่าการรับรู้ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมปานกลางและน้อย ส่วนการรับรู้ความ

รุนแรงของการเกิดโรคไม่มีความสัมพันธ์กับการกำจัดลูกน้ำยุงลายในการป้องกันควบคุมโรค
ใช้เลือดออก ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของการกำจัดลูกน้ำยุงลายจำแนกตามคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ

ข้อมูลส่วนบุคคล	มาก		ปานกลาง		น้อย		ผลทดสอบ	
	n	%	n	%	n	%	χ^2	p
1.การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดโรค							7.72	0.10
ดี (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	10	31.3	17	53.1	5	15.6		
ปานกลาง (ร้อยละ 70 – 79)	8	14.0	36	63.2	13	28.8		
ไม่ค่อยดี (ต่ำกว่าร้อยละ 70)	22	18.2	85	70.2	14	11.6		
2.การรับรู้โอกาสเสี่ยงการเป็นโรค							11.75	0.02
ดี (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	19	25.3	46	61.3	10	13.3		
ปานกลาง (ร้อยละ 70 – 79)	12	27.9	22	51.2	9	20.9		
ไม่ค่อยดี (ต่ำกว่าร้อยละ 70)	9	9.8	70	76.1	13	14.1		
3.การรับรู้ประโยชน์และอุปสรรค							17.04	0.02
ดี (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	6	75.0	2	25.0	0	0.0		
ปานกลาง (ร้อยละ 70 – 79)	2	16.7	8	66.7	2	16.7		
ไม่ค่อยดี (ต่ำกว่าร้อยละ 70)	32	16.8	128	67.4	30	15.8		
4.การรับรู้ความเชื่อด้านสุขภาพ							11.72	0.02
โดยรวม								
ดี (ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	7	50.0	6	42.9	1	7.1		
ปานกลาง (ร้อยละ 70 – 79)	5	17.9	16	57.1	7	25.0		
ไม่ค่อยดี (ต่ำกว่าร้อยละ 70)	28	16.7	116	69.0	24	14.3		